

Zpráva o realizaci projektu **ORIGINÁL** v roce 2009 a cíle pro rok 2010

Jedním ze znaků vyspělé společnosti založené na znalostech je respekt k právům duševního vlastnictví, která zajišťují návratnost investic a podporují tak inovaci a tvořivost, ochraňují vynálezce, návrháře a umělce. Ochranné známky navíc mohou spotřebitele informovat o vysoké kvalitě a ujistit je, že produkty a služby, které kupují, jsou v souladu se zákony, bezpečné a spolehlivé. Někdo si však rizika spojená s prodejem a koupí falzifikátu neuvědomuje a přispívá tak k nelegální činnosti, jakou porušování práv duševního vlastnictví je. Podle údajů Mezinárodní obchodní komory stojí padělatelství a pirátství světovou ekonomiku 750 miliard dolarů ročně.

Česká republika je navíc již od ledna 2008 umístěna na Watch Listu Spojených států amerických. Jde o seznam zemí, které nejsou z pohledu USA schopny efektivně bojovat s plagiátorstvím značek, prodejem padělaného zboží a pirátských kopií autorských děl.

„Česká republika by měla vyslat jasný signál, že situaci vnímá jako vážnou a že je připravena začít problém neprodleně řešit efektivními a účinnými prostředky. Takový krok je důležitý pro znovunabytí důvěry veřejností i států jako USA, které by pro další období ČR na Watch Listu již neuváděly,“ vysvětluje Jaromír Drábek, předseda Mezinárodní obchodní komory v ČR (ICC ČR).

Výroba, následná distribuce a prodej padělků nepůsobí škody jen majitelům práv duševního vlastnictví, ale ve významném měřítku ohrožuje zdraví, bezpečnost a majetek obyvatelstva, zaměstnanost, konkurenceschopnost, obchod a investice do výzkumu, inovace a v neposlední řadě daňové výnosy. Kromě toho přináší i rizika bezpečnostní – propojení na organizovaný zločin, nezákonnou zaměstnanost a nezákonné přistěhovalectví.

V odpovědi na tyto hrozby spustila Mezinárodní obchodní komora iniciativu BASCAP (Business Action to Stop Counterfeiting and Piracy – podnikatelskou iniciativu v boji proti padělatelství a pirátství) s cílem sjednotit podnikatele napříč všemi sektory ve společném boji proti padělatelství a pirátství.

Na mezinárodní iniciativu BASCAP, umístění ČR na Watch List USA a výzvy majitelů práv z duševního vlastnictví v ČR navazuje projekt ICC ČR s názvem ORIGINAL.

VIZE:

Společnost, kde je duševní vlastnictví respektováno a chráněno.

MISE:

Formou spolupráce veřejného a soukromého sektoru identifikovat problémy ochrany duševního vlastnictví, přispět k efektivnější ochraně práv z duševního vlastnictví a zvýšit veřejné povědomí o nebezpečích a dopadech padělatelství a pirátství.

Partnerství

První kulatý stůl za účasti zástupců veřejného i soukromého sektoru se konal již 16. prosince 2008, jeho cílem bylo naformátovat projekt ORIGINAL do podoby žádoucí všemi zainteresovanými subjekty.

V průběhu roku proběhlo několik dalších koordinačních schůzek – formou setkání podporovatelů projektu, workshopu, schůzek s příslušnými ministry či klubového setkání ICC ČR.

3. června 2009 získal projekt ORIGINAL záštitu premiéra Jana Fischera.

Dále postupně jednáme o partnerství s jednotlivými orgány veřejné správy.

17. 12. 2009 byla uzavřena smlouva o partnerské spolupráci s Úřadem průmyslového vlastnictví.

19. 1. 2010 byla uzavřena dohoda o spolupráci s Policií ČR.

19. 2. 2010 bylo uzavřeno memorandum o partnerské spolupráci s Generálním ředitelstvím cel.

11. 3. 2010 byla uzavřena smlouva o partnerské spolupráci s Ministerstvem průmyslu a obchodu.

V současné době se připravuje podpis partnerských dohod s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy a Ministerstvem kultury.

Podporovatelé:

Předseda vlády České republiky
JAN FISCHER

přijímá

Záštitu

nad projektem

Mezinárodní obchodní komory v České republice

ORIGINAL

ke boji proti padělatelství a pirátství

V Praze dne 3. června 2009

Aktivity realizované v roce 2009

Technicko-legislativní modul:

Cílem práce v tomto modulu je hledání a prosazování legislativních, nelegislativních a procesních nástrojů na skutečnou efektivní ochranu duševního vlastnictví.

Ve spolupráci s advokátní kanceláří Noerr, která pro účely projektu ORIGINAL vypracovala právní analýzu ochrany duševního vlastnictví v České republice, jsme pro Ministerstvo průmyslu a obchodu (MPO) zpracovali Analýzu dosavadní realizace Akčního plánu vlády ČR proti pirátství a padělatelství (příloha č. 1 této zprávy), kterou jsme prezentovali mimo jiné na Mezirezortní komisi pro potírání nelegálního jednání proti právům k duševnímu vlastnictví konané na MPO dne 26. ledna 2010.

Výstupem analýzy plnění akčního plánu je mimo jiné návrh na náhradu dosavadního akčního plánu vlády strategií vlády pro boj proti padělatelství a pirátství pro roky 2010 – 2015, která by k vytvoření konkrétních akčních plánů (s uvedením konkrétní odpovědnosti, termínů plnění a kontrol plnění) zavázala jednotlivé kompetentní orgány veřejné správy, a to v následujících pilířích:

- technicko-legislativní pilíř zabývající se úpravou nejen právních předpisů a legislativy, ale i příslušných procesů či metodik práce;
- technologický pilíř zabývající se výkonem konkrétní služby, spoluprací se soukromým sektorem/s vlastníky práv, mezirezortní a mezinárodní spoluprací, jakož i nástroji pro sdílení a výměnu informací;
- PR pilíř zabývající se komunikací a zvyšováním povědomí veřejnosti.

Analýza dále předkládá přehled možných technicko-legislativních opatření, kterými by se jednotlivé orgány v rámci svých akčních plánů měly zabývat. Tato navržená opatření budou mimo jiné předmětem další práce v technicko-legislativním modulu projektu ORIGINAL.

Technologický modul:

Cílem práce v tomto modulu je hledání možností společného postupu a vývoj inovativních prvků ochrany využitelných i kompetentními kontrolními orgány.

Ve spolupráci s Ministerstvem průmyslu a obchodu, Generálním ředitelstvím cel a Úřadem průmyslového vlastnictví jsme v období od října do prosince 2009 vyškolili na problematiku dodržování a prosazování práv z duševního vlastnictví pracovníky všech živnostenských a obecních úřadů. Podrobně se seznámili s tématem práv z duševního vlastnictví, s působnostmi jednotlivých orgánů státní správy, s konkrétními případy porušování práv duševního vlastnictví, problematikou stánkového prodeje a s možnostmi spolupráce s ostatními zainteresovanými subjekty.

Ministerstvo průmyslu a obchodu navíc připravilo ve spolupráci s Generálním ředitelstvím cel metodiku pro podávání podnětů celních orgánů na živnostenské úřady, což by mělo spolu se zvýšeným povědomím pracovníků živnostenských úřadů o dopadech porušování práv z duševního vlastnictví vést ke zlepšení stavu v oblasti vymáhání těchto práv a důslednějším postihům za jejich porušování.

PR modul:

Cílem práce v tomto modulu je aktivní kampaň vedená proti porušování práv duševního vlastnictví a prezentace dopadů této problematiky a výsledků projektu veřejnosti.

Na tomto modulu spolupracujeme s podporovatelem, marketingovou agenturou Entity, která připravila vizuální styl komunikace a bude realizovat celou kampaň. Pro komunikaci byl zvolen logotyp „respektuji originál“, jejím cílem je vyvolat celospolečenskou debatu o problematice duševního vlastnictví s upozorněním na to, že každý člověk je originál, nikdo nechce být kopírován - „Jsem originál. Respektuji originál.“

V lednu 2010 jsme spustili nové webové stránky www.respektujioriginal.cz, ty budou středobodem celé komunikační kampaně.

Ve spolupráci s Ministerstvem průmyslu a obchodu jsme také vytiskli a na všechny obecní úřady a další místa distribuovali plakát upozorňující na problematiku porušování práv z duševního vlastnictví.

Cíle pro rok 2010

IP Roadmap 2010

ICC vydala zprávu „Intellectual Property Roadmap for Business and Policy Makers“ (viz. příloha č. 2 této zprávy), která přináší unikátní přehled o vývoji v oblasti politiky duševního vlastnictví pro rok 2010, včetně doporučení na opatření, která by měli přijmout jak podnikatelé, tak vlády jednotlivých zemí po celém světě.

Technicko-legislativní modul:

V roce 2010 budeme usilovat o to, aby se problematika práv z duševního vlastnictví stala po parlamentních volbách součástí programového prohlášení nové vlády.

S partnery projektu z veřejné správy budeme diskutovat možnosti prosazení navržených technicko-legislativních opatření:

- Změna zákona o opatřeních týkajících se dovozu, vývozu a zpětného vývozu zboží
Upřesnění kompetencí celní správy - postupů při prosazování práv duševního vlastnictví, problematiky malých zásilek zboží, možnosti alternativního nakládání se zbožím, elektronizace žádostí o přijetí opatření atd.
- Zpřísnění sankcí
Zvýšení pokut za přestupky na úseku porušování práv z duševního vlastnictví a zvýšení všech trestních sazeb u těchto trestných činů
- Změna zákona o přestupcích
Doplnění výčtu obsaženého v § 58 odst. 2 zákona o přestupcích o přestupky na úseku porušování průmyslových práv - zakotvení povinnosti policie učinit úkony k zabezpečení důkazů a zjištění osoby pachatele
- Změna zákona o správě daní a poplatků
Rozšíření § 24 zákona o správě daní a poplatků tak, aby umožňoval efektivnější výměnu informací při odhalování zásahů do práv duševního vlastnictví;
Změna místní příslušnosti správce daně u fyzických podnikajících osob tak, aby se řídila dle místa provozovny
- Změna zákona o vymáhání práv z průmyslového vlastnictví
Vymáhání poskytnutí informace o původu a distribučních sítích zboží a služeb v rámci předběžného řízení dle občanského soudního řádu
- Změna zákona na ochranu spotřebitele
Prodloužení doby vedení evidence provozovatelem tržiště (v současnosti pouze 1 rok) a vznik trestněprávní odpovědnosti za neplnění této povinnosti

- Změna živnostenského zákona
Rozšíření možnosti odebírat a pozastavovat živnostenská oprávnění
- Rozvoj znaleckého oboru
Vznik obecněji pojatého oboru „duševní vlastnictví“ zaměřeného na problematiku práv z duševního vlastnictví namísto dosavadně užívaného oboru ekonomika, odvětví ceny a odhady nebo odvětví patenty a vynálezy; zvyšování kvalifikace soudních znalců a sjednocování postupů při ohodnocování práv z duševního vlastnictví

Technologický modul:

Na začátku roku 2010 jsme ustavili pracovní skupinu s názvem „Informační systém pro práva z duševního vlastnictví – IPR IS“. Jejím cílem je diskutovat možnosti efektivnějšího sdílení IPR informací mezi jednotlivými subjekty a v průběhu roku 2010 dospět k návrhu řešení, které by znamenalo moderní, profesionální a efektivní sběr, výměnu a přístup k informacím, které se týkají problematiky IPR – ať už ve vztahu k EU či mezinárodním organizacím, mezi jednotlivými orgány veřejné správy, komerčními subjekty či spotřebiteli.

PR modul:

V průběhu roku 2010 se zaměříme na další zvyšování povědomí veřejné i soukromé sféry v oblasti práv z duševního vlastnictví, a to ve spolupráci s partnery, podporovateli a dalšími subjekty zabývajícími se tímto tématem, navážeme a podpoříme i jejich projekty – např. kampaň „nebezpečné léky“ SÚKL - Státního ústavu pro kontrolu léčiv, aktivity IFPI - Mezinárodní federace hudebního průmyslu, OSA – Ochranného svazu autorského či Design Cabinet CZ a dalších.

Základní myšlenkou vzájemně provázané komunikace pro připravovanou kampaň v roce 2010 je motto „respektuji originál“. Každý člověk je originál, nikdo nechce být kopírován, ke spolupráci na projektu tedy vyzýváme i známé osobnosti, které projekt podpoří svou tvář. První fáze kampaně bude spočívat ve výřezu těla se zástupným symbolem projektu na tričce. Druhá fáze kampaně bude postavena na konkrétních tvářích, a to jak známých osobností, tak i řadových občanů, se základním posláním: „Jsem originál. Respektuji originál.“

Ve spolupráci s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy vyhlásíme soutěž pro druhé stupně základních škol, střední školy, gymnázia a odborná učiliště, jejímž cílem je zvýšit povědomí žáků a studentů o problematice duševního vlastnictví mimo jiné formou osobní zkušenosti s tvorbou autorského díla a jeho následným užitím.

Mezinárodní obchodní komora (International Chamber of Commerce - ICC) byla založena v roce 1919, sídlí v Paříži. Dnes reprezentuje tisíce společností a asociací z více než 120 zemí.

Prostřednictvím národních výborů ICC podnikatelé přenášejí své zájmy, stanoviska a názory na představitele nejvyšších orgánů, institucí a vlád všech zemí, včetně OSN, EU, WTO, OECD, u kterých má ICC poradní status na nejvyšší úrovni.

ICC má neotřesitelnou autoritu k vytváření pravidel, podle kterých se provádí mezinárodní obchod. Přestože jsou tato pravidla dobrovolná (nemají povahu zákonů), jsou používána v každodenním styku a stala se tak neoddelitelným stavebním pilířem mezinárodního obchodu.

ICC poskytuje velký rozsah zásadních služeb, mezi kterými hraje důležitou roli provádění rozhodčích řízení v rámci stálého rozhodčího soudu - Mezinárodní rozhodčí soud ICC. Tento soud je celosvětově nejvýznamnější rozhodčí institucí.